

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

_____ Т.Ф. Бірюкова
(підпис) (ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ГАЛУЗІ КРЕАТИВНИХ
ІНДУСТРИЙ**

підготовки бакалавра
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 033 «Філософія»
освітньо-професійна програма «Європейські філософські студії і креативні
індустрії»

Укладач канд. філос. н., доцент кафедри соціальної філософії та управління Ель Гуессаб К.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної філософії
та управління

Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.
Завідувач кафедри _____

_____ Т.І. Бутченко
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
факультету _____

_____ Н.В. Горло
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено з навчальною лабораторією
інформаційного забезпечення освітнього
процесу

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Спеціальність 033 «Філософія»	Загальна кількість годин – 90	Цикл дисциплін загальної підготовки	
Освітньо-професійна програма «Європейські філософські студії і креативні індустрії»		Семестр:	
	3 -й	-й	
	Лекції		
	14 год.	год.	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	*Змістових модулів – 4	Практичні	
		28 год.	год.
		Самостійна робота	
		48 год.	год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у галузі креативних індустрій» є формування у майбутніх фахівців знання з питань міжнародного співробітництва, міжнародної співпраці, принципів мирного співіснування держав як базових основ реалізації міжнародних відносин. Таким чином, держслужбовці стикаються з проблемою впливу індивідів, груп, організаційних структур на ефективність та результати роботи. На перший погляд цей вплив має випадковий характер і керівники нерідко покладаються на інтуїцію в усвідомленні тих чи інших учинків підлеглих.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародне співробітництво у галузі державної служби» є:

- засвоєння теоретичних основ міжнародного співробітництва;
- дослідження теоретичних основ та практичних аспектів взаємодії міжнародних організацій;
- ознайомлення із базовими формами міжнародної виробничої співпраці;
- розуміти суть міжнародного недержавного співробітництва та регіональної співпраці;
- оволодіти знаннями щодо класифікація міжнародних організацій; цілей, функцій та основних напрямів діяльності; основних напрямів розвитку міжнародних організацій.
- сформувати мотивацію до засвоєння професійними знаннями і навичками щодо розподілу праці з урахуванням індивідуальних та групових реакцій на структурні зміни;
- сформувати систему знань про ефективних стратегій розвитку організації та формування політики оптимальної мобілізації людських ресурсів;
- посприяти засвоєнню організаційних принципів життєдіяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 15. Здатність до креативної рефлексії, відкритість до інноваційних ідей і готовність до змін думок в світлі наявних даних та аргументів.	Поточний контроль здійснюється методами усного опитування на практичних заняттях, проведення тестування в системі Moodle та перевірки практичних завдань.
СК 6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. СК 7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. СК 9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.	
РН 11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. РН 12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. РН 13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати. РН 15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності. РН 23. Мати навички вирішення ініціювання і проведення філософського діалогу задля налагодження міжрегіонального творчого співробітництва і долучення до загальноєвропейського креативного простору.	Підсумковий контроль здійснюється за допомогою перевірки індивідуального завдання, проведення екзамену та підсумкового тестування в системі Moodle.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліни, які пов'язані з викладанням курсу “ Міжнародне співробітництво у галузі креативних індустрій”: історія України, філософія, права, етика, логіка.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні основи креативної індустрії

Галузі культурної індустрії. Поняття культурної індустрії

Вступ. Мета та завдання дисципліни. Предметна область. Міжпредметні зв'язки. Основні поняття «економіка культури», «духовне виробництво», «культурна індустрія», «креативні індустрії». Креативність і культура. Культурні та креативні індустрії в економічній системі. Структура культурних і креативних індустрій.

Теоретичні підходи до розуміння культурної індустрії

Теорія індустріального суспільства. Масове споживання, суспільство масового споживання. Теорія культур-індустрії. Праця Т. Адорно та М. Хоркхаймера «Діалектика Просвітництва». Теорія постіндустріального суспільства. Інформаційне суспільство. Суспільство знань. Політекономія в розумінні процесів культурного виробництва: від класичної політекономії до теорії сталого розвитку.

Взаємовплив культурної індустрії та культурної політики

Демократія та демократизація суспільного розвитку. Культурна демократія та демократизація культури. Взаємозв'язок культури та політики. Вплив культурних індустрій на політику. Культурна політика. Політичні механізми стимулювання розвитку галузей культурної індустрії. Стратегічне планування в культурній політиці. Реалізація культурної політики. Держава, державно-приватне партнерство, приватна ініціатива в розвитку культурних і креативних індустрій.

Світові тенденції розвитку культурної індустрії

Глобалізація та економіка. Глобалізація та культура. Глобальний контекст культурної індустрії. Глобальні перспективи культурних і креативних індустрій. Ринок соціальних мереж як нове визначення креативних індустрій. Міжнародна політика у сфері культури: тенденція до розширення ринку культурних і креативних індустрій. Міграція, культурні ідентичності та попит на продукцію культурної індустрії. Підприємства та підприємництво в культурній і креативній індустріях. Стартап-індустрія.

Ресурсна база галузей культурної індустрії

Ресурси в культурних і креативних індустріях. Виявлення та оцінка культурних ресурсів територій. Види фінансування галузей культурної індустрії. Державне фінансування. Приватні інвестиції в галузях культурної та креативної індустрій. Способи залучення приватних інвестицій у креативній економіці. Фандрайзинг і краудфандинг як способи поповнення фондів культурних проєктів і розвитку культурних і креативних індустрій. Венчурний капітал в креативних проєктах.

Змістовий модуль 2. Класифікація міжнародних організацій.

Класифікація міжнародних організацій.

Цілі, функції та основні напрями діяльності міжнародних організацій. Основні напрями розвитку міжнародних організацій. Співробітництво органів публічної влади з міжнародними організаціями. НАТО – союз незалежних держав. ЮНЕСКО.

Міжнародне співробітництво в державному та муніципальному секторах.

Співробітництво територіальних громад. Державно-приватне партнерство. Міжнародне співробітництво між містами.

Регіональна співпраця у міжнародних відносинах.

Транснаціональне співробітництво. Транскордонна співпраця. Регіональні кластери. Регіональні угруповання.

Конфлікт та співробітництво в міжнародних процесах.

Поняття та види міжнародних процесів: конфлікти, співробітництво та прийняття рішень. Поняття міжнародного та міждержавного конфлікту як форми взаємодії між суб'єктами міжнародних відносин. Особливості міжнародних конфліктів як різновидів суспільних конфліктів. Причини та передумови міжнародних конфліктів. Переговори в умовах міжнародних конфліктів. Посередництво в міжнародних конфліктах. Роль ООН, ОБСЄ інших міжнародних організацій у врегулюванні міжнародних конфліктів. Миротворча діяльність. Поняття та види міжнародного співробітництва як різновиду кооперативних взаємодій між суб'єктами міжнародних відносин. Ознаки та передумови міжнародного співробітництва. Форми міжнародного співробітництва. Міждержавні союзи як форма міжнародного співробітництва. Інтеграційні процеси в міжнародних відносинах.

Змістовий модуль 3. Міжнародні міждержавні організації.

Принципи, пов'язані з міжнародним співробітництвом держав

Принцип суверенної рівності держав. Принцип не застосування сили. Принцип мирного розв'язання спорів. Принцип невтручання у внутрішні справи держав. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності кордонів. Принцип поваги до прав людини. Принцип рівноправності й самовизначення народів. Принцип співробітництва. Принцип добросовісного виконання зобов'язань згідно з міжнародним правом.

Партнерство державного та недержавного суспільних секторів.

Державно-громадське співробітництво. Моделі співробітництва між державним і недержавним суспільними секторами.

Видавнича справа як галузь культурної індустрії

Стан і особливості розвитку видавничої справи. Світові тенденції та перспективи розвитку видавничої справи. Видавнича діяльність в Україні. Преса як вид культурної діяльності в структурі культурної та креативної індустрій: зразки та тенденції розвитку.

Візуальні мистецтва та мода як галузі культурної та креативної індустрій

Візуальні мистецтва (галереї, архітектура, дизайн і ремесла) в структурі культурної індустрії. Міста в розвитку культурної та креативної індустрій. Дизайн у креативній економіці. Ландшафтний дизайн. Дизайн приміщень. Програмування та комп'ютерний дизайн у сфері культурної індустрії. Мода в структурі культурної індустрії: порівняльний аналіз розвитку в Україні та за кордоном. Тижні моди. Український тиждень моди.

Виконавські мистецтва як галузь культурної індустрії

Перформативні мистецтва (театр, виконавське мистецтво і танок) як види діяльності в культурній індустрії. Театр у структурі культурної індустрії. Філармонія в структурі культурної індустрії. Танок як вид культурної діяльності. Танцювальний колектив і танцювальна студія як види прибуткової діяльності.

Змістовий модуль 4. Інноваційність культурної індустрії.

Поняття про традицію, новацію та інновацію.

Інновації в економіці та інновації в культурі. Свобода вибору як основа інноваційності культурної індустрії. Мережева структура організації сучасної культурної індустрії. Способи взаємопроникнення новацій.

Потенціал розвитку культурних і креативних індустрій на регіональному та місцевому рівнях

Поняття про регіональний і місцевий розвиток. Економічний потенціал територіальної громади. Смарт-міста. Публічні простори. Сквоти та хаби: історія створення, кращі світові практики. Парки як культурні хаби. Вплив культурних індустрій на розвиток територіальних громад. Оцінка розвитку культурних індустрій у регіонах України. Механізми забезпечення розвитку культурних індустрій на регіональному та місцевому рівнях в Україні.

Концептуалізація візуальної медіакультури

Візуальна медіакультура як складова загальної візуальної культури, обумовлена візуальними медіазасобами і мультимедійними технологіями. Візуальний формат – основа й головний засіб візуальних, аудіовізуальних медій. Поняття про медіакультуру та її візуальну складову. Культурологічна, соціально-психологічна складові візуальної медіакультури як взаємодія візуальної, масової та медійної культур. Психологічний аспект візуальної медіакультури – візуальна медіакультура особистості: 1) медіа обізнаність і медіа імунітет, 2) медіаграмотність, 3) медіакомпетентність людини у сфері медіавізуального. «Новий тип бачення» людини як: сприймання візуальної інформації через екранні медіа; «комунікація без слів» між інформаційно й візуально насиченим медіатекстом та змістом свідомості глядача; розуміння умовностей/особливостей візуальних медіатекстів різного формату; здатність вбачати у візуальній медіапродукції більше, ніж зображено/репрезентовано, розуміння візуальної медіареальності в глобальному контексті. Медіаісторія як культурно-історична тенденція розвитку медіазасобів і провідних візуальних медіазасобів.

Креативні практики: взаємообумовленість теорії і практики

Рівень інформованості про культурні та креативні індустрії в країнах Східного партнерства. Потенціал культурних і креативних індустрій у розвитку економіки і створення робочих місць. Залучення зарубіжних фахівців до розробки культурної політики в Україні. Способи фінансування культури. Важливість і потенціал цифрових технологій в сфері культури. Пріоритети розвитку. Креативні індустрії як мережева структура. Креативна економіка та її теоретичні інтерпретації. «Креативна Європа» – програма Європейського Союзу, спрямована на підтримку культурного, креативного та аудіовізуального секторів.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години				Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Лабораторні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	14	4		8		1		6	9	15
2	15	14	4		8		1		8	7	15
3	15	14	4		8		1		8	7	15
4	15	14	2		6		1		6	9	15
Усього за змістові модулі	60	56	14		28		4		28	32	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30				40
Загалом										100	
											90

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість Годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Галузі культурної індустрії. Поняття культурної індустрії	2	-
	Світові тенденції розвитку культурної індустрії	2	-
2	Класифікація міжнародних організацій	2	-
	Міжнародне співробітництво в державному та муніципальному секторах.	2	-
3	Принципи, пов'язані з міжнародним співробітництвом держав	2	-
	Візуальні мистецтва та мода як галузі культурної та креативної індустрій	2	-
4	Концептуалізація візуальної медіакультури	2	-
Разом		14	-

6. Темі семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість Годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Галузі культурної індустрії. Поняття культурної індустрії	2	-
	Теоретичні підходи до розуміння культурної індустрії	2	-
	Взаємовплив культурної індустрії та культурної політики	2	-

	Світові тенденції розвитку культурної індустрії	2	
2	Класифікація міжнародних організацій	2	-
	Міжнародне співробітництво в державному та муніципальному секторах	2	-
	Регіональна співпраця у міжнародних відносинах	2	-
3	Принципи, пов'язані з міжнародним співробітництвом держав	2	-
	Партнерство державного та недержавного суспільних секторів	2	-
	Видавнича справа як галузь культурної індустрії	2	-
4	Поняття про традицію, новацію та інновацію	2	-
	Концептуалізація візуальної медіакультури	2	-
	Потенціал розвитку культурних і креативних індустрій на регіональному та місцевому рівнях	2	-
	Розвиток державної служби в Україні у контексті міжнародного досвіду	2	-
Разом		28	-

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: З'ясувати поняття міжнародного співробітництва як самостійного напрямку діяльності уповноважених органів України з відповідними органами іноземних держав.	Повна, аргументована і логічно послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали	2x4=8
	Написання есе	Вимоги до виконання та оформлення: Обсяг роботи до трьох аркушів. Результати необхідно надіслати у Moodle.	Розгорнута відповідь з власною позицією – 9 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Неповна відповідь – 1-2 бали	9
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: Якими шляхами, на ваш погляд, буде вдосконалюватись механізм співробітництва між неурядовими та міждержавними організаціями	Повна, аргументована і логічно послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали	2x4=8
	Написання есе	Вимоги до виконання та оформлення: Обсяг роботи до трьох аркушів. Результати необхідно надіслати у Moodle. Визначте, виникнення міжнародного співробітництва як забезпечення встановлення міжнародних зв'язків між державами. Поясніть свою відповідь.	Розгорнута відповідь з власною позицією – 7 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Неповна відповідь – 1-2 бали	7
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: Визначте, партнерство державного та недержавного суспільних секторів. Сформулюйте специфічні закони соціальних організацій.	Повна, аргументована і логічно послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали	3x2=6 (3 занять x 2 бали)

				= 6 балів).
	Написання есе	Вимоги до виконання та оформлення: файл надсилається форматі doc. Обсяг один аркуш А4. Формат «питання – відповідь». Завдання у додатку.	Розгорнута відповідь з власною позицією – 9 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Неповна відповідь – 1-2 бали	9
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4	Відповіді на семінарських заняттях	Питання для підготовки: Здатність аналізувати, оцінювати та прогнозувати зміни сучасного міждержавного регулювання відносин; Продемонструвати знання та розуміння важливих фактів, концепцій, принципів функціонування міжнародних організацій.	Повна, аргументована і логічно послідовна відповідь на питання семінару – 2 бали	4x2=8 (4 занять x 2 бали = 8 балів).
	Написання есе	Вимоги до виконання та оформлення: Обсяг роботи до трьох аркушів. Результати необхідно надіслати у Moodle.	Розгорнута відповідь з власною позицією – 7 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Неповна відповідь – 1-2 бали	7
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання	<p>Питання для підготовки: Дайте свій прогноз розвитку міжнародних організацій різних типів. Чому уряди розглядають членство в міждержавних організаціях як один з головних засобів здійснення своєї зовнішньої політики? Чим пояснити той факт, що більшість міждержавних організацій мають регіональний та субрегіональний характер? Яка міждержавна економічна організація, на Ваш погляд, буде більш впливовою – міжнародна чи наднаціональна? Чому? Наведіть приклади. Дайте визначення права міжнародної організації та назвіть його джерела? Які питання регулює «внутрішнє право», «зовнішнє право»? Які бувають договори та міжнародні звичаї, наведіть приклади укладання таких угод міжнародними організаціями? Які є джерела формування нормативної основи діяльності міжнародних організацій?</p>	<p>Кількість питань, на які надано повну змістовну відповідь (1 питання – 6 балів) – усього 3 питання 5-6 балів – відповідь логічна, повна й аргументована 3-4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті 1-2 бали – відповідь поверхова, студент знає основні поняття Визначення поняття – 2 бали</p>	20
	Тестування	<p>Під час контрольного проходження тесту за вивченим матеріалом курсу в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle студент повинен дати правильну відповідь на 20 питань (час виконання – 20 хв, кількість спроб – 3). За цей вид роботи студент може отримати від 0 до 20 балів, 1 бал за кожен правильну відповідь.</p>	<p>Студент повинен дати правильну відповідь на 20 питань (час виконання – 20 хв, кількість спроб – 3). За цей вид роботи студент може отримати від 0 до 20 балів, 1 бал за кожен правильну відповідь.</p>	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

8. Рекомендована література

1. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища. Львів, 2004. 192 с.
2. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. 2-е вид., доп. Львів: Норма, 2002. 416 с.
3. Іванюк Д.П. Шульга І.В. Управління природоохоронною діяльністю: Навч. посібник. Київ: Алеута, 2007. 368 с.
4. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища: підручник. Львів: Вид. центр ЛНУ, 2002. 336 с.
5. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч. метод. Посібник. ЛНУ ім.І.Франка. Львів: СПОЛОМ, 2012. 208 с.
6. Право довкілля (екологічне право), навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Ін Юре, 2010. 401 с.
7. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 412 с.

Додаткова:

1. Величко О.М., Зеркалов Д.В. Контроль забруднення довкілля. Навчальний посібник. Київ: Основа, 2002. 256 с.
2. Дубовіч І. Особливості та перспективи розвитку міжнародної екологізації економіки. Ecological economics and sustainable forest management: developing a transdisciplinary approach for the Carpathian Mountains. Edted by I.P. Solovij, W.S. Keeton. Lviv: Ukrainian National Forestry University Press, Liga-Press, 2009. 432 с.
3. Яцишин Р. В. Міжнародне екологічне судочинство <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/UV/article/download/7239/8108>

Інформаційні ресурси

1. Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction. URL : [http:// www.cites.org/](http://www.cites.org/) (дата звернення : 19.08.2021)
2. Реферати та курсові українською мовою, які можна скачати цілком. URL: [http:// www.refine.org.ua/](http://www.refine.org.ua/) (дата звернення: 19.08.2021)
3. World Health Organization. URL: <http://www.who.int/> (дата звернення: 19.08.2021)
4. The Food and Agriculture Organization. URL : <http://www.fao.org/> (дата звернення: 19.08.2021)
5. World Meteorological Organization. URL: <https://www.wmo.int/> (дата звернення: 19.08.2021)
6. International Atomic Energy Agency. URL:www.iaea.org/ (дата звернення: 19.08.2021)
7. Офіційний сайт Групи Світового Банку - [URL:https://www.worldbank.org/](https://www.worldbank.org/) (дата звернення: 19.08.2021)

8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду
[URL:https://www.imf.org/external/index.htm](https://www.imf.org/external/index.htm) (дата звернення: 19.08.2021)
9. Офіційний сайт Міжнародного комітету Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (Україна) - URL: <https://redcross.org.ua> (дата звернення: 19.08.2021)
10. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй - [URL:https://www.un.org](https://www.un.org) (дата звернення: 19.08.2021)
11. Офіційний сайт Ради Європи - [URL:https://coe.int/](https://coe.int/) (дата звернення: 19.08.2021)
12. Представництво ООН в Україні - URL: <http://www.un.org.ua/> (дата звернення: 19.08.2021)
13. Сайт журналу «Foreign Affairs» - URL: <https://www.foreignaffairs.com/> (дата звернення: 19.08.2021)
14. Сайт журналу «Foreign Policy» - [URL:https://foreignpolicy.com/](https://foreignpolicy.com/) (дата звернення: 19.08.2021)
15. Сайт журналу «The Economist» - [URL:https://www.economist.com/](https://www.economist.com/) (дата звернення: 19.08.2021)
16. Офіційний сайт Міжнародної організації з міграції (Україна) - [URL:http://iom.org.ua/ua](http://iom.org.ua/ua) (дата звернення: 19.08.2021)